

RS 610 – Vurdering av internrevisjonens arbeid

(Denne RS-en ble opprinnelig vedtatt av styret i NSRF for revisjon av regnskap for perioder avsluttet 1. januar 1998 eller senere. Standarden er justert i samsvar med risikostandardene og gjelder for revisjon av regnskaper for perioder som begynner per eller etter 1. januar 2006.)

Innhold	Punkt
Innledning	1-4
Internrevisjonens omfang og formål	5
Forholdet mellom internrevisjonen og den eksterne revisor	6-8
Forståelse og vurdering av internrevisjonens arbeid	9-13
Tidspunkt for samarbeid og koordinering	14-15
Evaluering av internrevisjonens arbeid	16-19

RS 610 "Vurdering av internrevisjonens arbeid" må leses i sammenheng med "Forord til standarder for kvalitetskontroll, revisjon, attestasjon og beslektede tjenester" som beskriver grunnlaget for utarbeidelsen av standardene, forholdet mellom standardene og lovgivningen om revisors oppgaver og plikter, og standardenes autoritet.

Innledning

1. Hensikten med denne standarden er å fastsette normer og gi veiledning for eksterne revisorer ved vurdering av internrevisjonsarbeid. Standarden omfatter ikke de tilfeller hvor internrevisor bistår ekstern revisor med utførelse av eksterne revisjonshandlinger. De revisjonshandlinger som angis i standarden er kun ment å dekke internrevisjonsaktiviteter som er relevante for revisjon av årsregnskapet.
2. **Den eksterne revisor må vurdere internrevisjonsaktiviteter og hvilken effekt disse har, hvis noen, på eksterne revisjonens handlinger.**
3. Internrevisjon er en evaluerende funksjon etablert innen et foretak som en støttefunksjon for foretaket. Internrevisjonens arbeidsoppgaver er blant annet å overvåke den interne kontroll.
4. Selv om den eksterne revisor har eneansvaret for den avgitte revisjonsberetningen og for å fastsette type og tidspunkt for utførelse samt omfang av revisjonshandlingene, kan visse deler av internrevisjonens arbeid være nyttig for den eksterne revisor.

Internrevisjonens omfang og formål

5. Internrevisjonens omfang og formål varierer i stor grad og avhenger av foretakets størrelse, struktur og ledelsens krav. Vanligvis inkluderer internrevisjon én eller flere av følgende arbeidsoppgaver:
 - Overvåking av den interne kontroll. Det er ledelsens ansvar å følge opp at det til enhver tid er etablert en tilstrekkelig intern kontroll. Ledelsen gir ofte som oppdrag

til internrevisjonen å gjennomgå kontroller, overvåke at de fungerer som forutsatt og å foreslå forbedringer.

- Undersøkelse av økonomisk og driftsmessig informasjon. Dette kan omfatte gjennomgåelse av de metoder som er benyttet for å identifisere, måle, klassifisere og rapportere denne type informasjon og spesifikke undersøkelser av individuelle poster, herunder detaljert testing av transaksjoner, saldoer og rutiner.
- Gjennomgåelse av økonomien i, hensiktsmessigheten og effektiviteten av driften, herunder foretakets ikke-økonomiske kontrolltiltak.
- Kontroll av at lover, forskrifter og andre eksterne krav blir overholdt, samt kontroll av etterlevelsen av overordnede og detaljerte retningslinjer fra ledelsen og andre interne krav.

Forholdet mellom internrevisjonen og den eksterne revisor

6. Internrevisjonens funksjon i selskapet bestemmes av ledelsen, og dens formål er ikke det samme som for den eksterne revisor som er valgt til å avgi en uavhengig beretning om årsregnskapet. Internrevisjonens formål varierer i samsvar med ledelsens krav. Den eksterne revisor er først og fremst opptatt av at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.
7. Likevel er enkelte av arbeidsmetodene ofte like, og visse sider ved internrevisjonen kan derfor være nyttige ved beslutning om type, tidspunkt for utførelse og omfang av de eksterne revisjonshandlingene.
8. Internrevisjonen er en del av foretaket. Uavhengig av graden av selvstendighet og objektivitet har ikke internrevisjonen den samme grad av uavhengighet som det kreves av den eksterne revisor som skal avgi revisjonsberetningen. Revisjonsberetningen er kun den eksterne revisors ansvar, og ansvaret reduseres ikke ved bruk av internrevisjonens arbeid. Alle vurderinger relatert til revisjon av finansregnskapet tilligger den eksterne revisor.

Forståelse og foreløpig vurdering av internrevisjonens arbeid

9. **Den eksterne revisor må skaffe seg tilstrekkelig forståelse av aktivitetene til internrevisjonen for å identifisere og vurdere risikoene for vesentlige feil i årsregnskapene og å utforme og utføre videre revisjonshandlinger.**
10. Dersom selskapet har en effektiv internrevisjon, kan den eksterne revisor modifisere type og tidspunkt for utførelsen av revisjonshandlingene samt redusere revisjonshandlingenes omfang, men ikke eliminere dem fullstendig. I noen tilfeller kan imidlertid den eksterne revisor etter en vurdering av internrevisjonsaktivitetene, konkludere med at internrevisjonen ikke vil ha noen betydning for de eksterne revisjonshandlingene.
11. **Den eksterne revisor må foreta en evaluering av internrevisjonsfunksjonen når den er relevant for den eksterne revisors risikovurdering.**
12. Den eksterne revisors evaluering av internrevisjonsfunksjonen vil påvirke hans vurdering av eventuell bruk av internrevisjonen til å utføre risikovurderinger og dermed kunne

modifisere type, tidspunkt for utførelse og omfang av videre eksterne revisjonshandlingene.

13. Når den eksterne revisor skal skaffe seg en forståelse av, og foreta en evaluering av internrevisjonsfunksjonen, er de viktigste kriteriene:
 - (a) Organisasjonsmessig plassering: Internrevisjonens status i foretaket og den betydning dette har for dens evne til objektivitet. Det ideelle er om internrevisjonen rapporterer til det øverste ledelsesnivå og ikke har noe ansvar for foretakets drift. Eventuelle begrensninger og restriksjoner som ledelsen har satt ovenfor internrevisjonen bør vurderes nøye. Det er spesielt viktig at internrevisorene fritt kan kommunisere med den eksterne revisor.
 - (b) Funksjonsområde: Type og omfang av oppgaver utført av internrevisjonen. Den eksterne revisor bør vurdere om ledelsen handler etter internrevisors anbefalinger og hvordan dette dokumenteres.
 - (c) Faglig kompetanse: Om internrevisjonen blir utført av personer som har tilfredsstillende praktisk opplæring og ferdigheter som internrevisorer. Den eksterne revisor kan for eksempel gjennomgå retningslinjene for ansettelse og opplæring av internrevisorene, samt deres erfaring og faglige kvalifikasjoner.
 - (d) Tilbørlig profesjonell aktsomhet: Om internrevisjonen er tilfredsstillende planlagt, ledet, gjennomgått og dokumentert. Videre må det tas med i vurderingen om det foreligger tilfredsstillende revisjonshåndbøker, arbeidsprogrammer og arbeidspapirer.

Tidspunkt for samarbeid og koordinering

14. Når den eksterne revisor planlegger å bruke internrevisjonens arbeid, må han vurdere internrevisjonens foreløpige arbeidsplan for perioden og diskutere denne på et så tidlig stadium som mulig. Hvis internrevisjonsarbeidet er en faktor ved fastsettelsen av type, tidspunkt og omfang av ekstern revisors handlinger, er det ønskelig at det avtales på forhånd når dette arbeidet skal utføres, hva som skal dekkes av arbeidet, vesentlighetsgrenser og foreslåtte utvalgsmetoder, dokumentasjon av utført arbeid og gjennomgåelses- og rapporteringsprosedyrer.
15. Samarbeid med internrevisjonen er mer hensiktsmessig og effektivt når det avholdes jevnlige møter gjennom perioden. Den eksterne revisor trenger informasjon om og tilgang til relevante interne revisjonsrapporter, samt å bli holdt informert om eventuelle vesentlige forhold den interne revisor blir oppmerksom på og som kan påvirke ekstern revisors arbeid. På samme måte vil normalt ekstern revisor informere intern revisor om eventuelle vesentlige forhold som kan påvirke internrevisjonsarbeidet.

Evaluerings av internrevisjonens arbeid

16. **Når den eksterne revisor har til hensikt å benytte arbeid utført av internrevisjonen, må den eksterne revisor evaluere og gjennomføre revisjonshandlinger rettet mot dette arbeidet for å sikre at det dekker den eksterne revisors formål.**

17. Evaluering av spesifikt arbeid utført av internrevisjonen innebærer vurdering av om omfanget av arbeidet og de relaterte arbeidsprogrammer er tilstrekkelige, samt hvorvidt evalueringen av internrevisjonsarbeidet fortsatt er dekkende. Evalueringen kan inkludere vurderinger av om:
- (a) Arbeidet er utført av personer med tilfredsstillende utdanning og erfaring som internrevisorer og at arbeid utført av medarbeidere er tilfredsstillende ledet, gjennomgått og dokumentert,
 - (b) det er innhentet tilfredsstillende og hensiktsmessig revisjonsbevis for å kunne trekke begrunnede konklusjoner,
 - (c) konklusjonene er hensiktsmessige etter forholdene og om eventuelle rapporter er i samsvar med resultatet av det utførte arbeid, og
 - (d) avvik og uvanlige forhold oppdaget av internrevisjonen, er løst på en tilfredsstillende måte.
18. Type, tidspunkt og omfang av de revisjonshandlinger som er utført mot internrevisjonens arbeid avhenger av den eksterne revisors vurdering av risiko for vesentlige feil på det aktuelle området og evaluering av internrevisjonen og evaluering av det spesifikke arbeid som er utført av internrevisjonen. Slike revisjonshandlinger kan omfatte kontroll av forhold som allerede er kontrollert av internrevisjonen, kontroll av andre tilsvarende forhold og observasjon av internrevisjonshandlinger.
19. Den eksterne revisor vil dokumentere konklusjoner vedrørende de delene av internrevisjonens arbeid som er evaluert og de revisjonshandlingene som er utført mot internrevisjonens arbeid.

Forholdet til offentlig sektor

1. De grunnleggende prinsippene i denne RS-en gjelder ved revisjon av regnskap i offentlig sektor. Supplerende veiledning om ytterligere overveielser ved vurderingen av internrevisjonens arbeid i offentlig sektor er gitt i det internasjonale standardsettende organ for offentlig sektors (PSC)¹ Study 4: "Using the Work of Other Auditors -A Public Sector Perspective."

¹ I november 2004 ble navnet "Public Sector Committee" endret til "International Public Sector Accounting Standards Board"